Ce înseamnă „Întîi născut din toată creația”? Cum este posibil ca El să fie atât Singurul Născut, cât și Întâiul Născut? Despre Atanasie cel Mare

Sursa: Din „Al doilea discurs împotriva arienilor”, 62-64, Apantasie cel Mare, volumul 2, Publicațiile „Byzantium”. Și PG volumul 26.

Text

Și deși este numit întâiul născut al creației, totuși nu este numit întâiul născut ca fiind egal cu creația și primul dintre ele în timp (căci cum, din moment ce este Unul-Născut?), ci prin coborârea Cuvântului la făpturi, prin care a devenit

Traducere

Dacă El este numit și „întâiul născut al făpturii” (Coloseni 1:15), totuși nu este numit întâiul născut ca fiind egal cu făpturile și ca primul dintre ele în timp (căci cum este posibil acest lucru când El este cu siguranță și Unul-Născut?), ci

fratele multora.
Căci singurul născut, neavând alți frați, este singurul născut; dar întâiul născut este numit întâi născut pentru ceilalți frați.
Din acest motiv, în nicio Scriptură nu se spune „Întîi Născut al lui Dumnezeu” sau „făptură a lui Dumnezeu”; ci „Unul-Născut”, „Fiul”, „Cuvântul” și „Înțelepciunea”. La Tatăl, referirea are și atributul: „ **Căci am văzut slava Lui, o slavă ca a Unul-Născut din Tatăl”. Și Dumnezeu a trimis pe Fiul Său unul-Născut. Și „În veac, Doamne, Cuvântul Tău rămâne”. Și „La început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu”. Și „Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu”. Și „Acesta este Fiul Meu iubit”. Și „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu”.**

datorită condescendenței Cuvântului față de făpturi, datorită căreia El a devenit și fratele multora.
Căci, cu siguranță, singurul născut este singurul născut pentru că nu există alți frați, în timp ce întâiul născut este numit întâi născut pentru că există și alți frați.
Prin urmare, în niciun loc din Scripturi nu se spune „Întîiul născut al lui Dumnezeu” sau „creatură a lui Dumnezeu”, ci cuvintele „Unul-născut”, „Fiu”, „Logos” și „Sofia” se referă la Tatăl și sunt atribute ale Lui. **„Căci am văzut slava Lui, o slavă ca a singurului născut din Tatăl” (Ioan 1:14) și Dumnezeu a trimis pe singurul Său Fiu” (1 Ioan 4:8) și „cuvântul Tău, Doamne, rămâne în veac” (Psalmul 118 [119]: 89) și „la început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu” (Ioan 1:1) și „Hristos este puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu” (1 Corinteni 1:24) și „Acesta este Fiul Meu iubit” (Matei 3:17, 17:5) și „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu” (Matei 16:16).**

Însă Cel întâi născut are parte de zidire, căci este numit Întâiul Născut. Iar Cel ce a zidit are har în fapte, căci este zidit în ele.
Dacă El este Unul-Născut, atunci El este, așa cum este, Întâiul Născut; dar dacă El este Întâiul Născut, atunci El nu este Unul-Născut.
Căci același Fiu nu poate fi atât Unul-Născut, cât și Întâiul Născut, decât dacă, prin urmare, este pentru altul și pentru altul; că El este Într-adevăr Unul-Născut prin nașterea din Tatăl, cum se spune, dar Întâiul Născut prin coborârea în creație și prin fraternizarea multora.
Dintre aceste două afirmații, care sunt opuse una celeilalte, este mai bine să

Iar întâiul născut se referă la condescendența arătată creației, din cauza acestei creații a fost numit și întâiul născut. Iar „zidit” se referă din nou la harul față de creații, pentru că pentru ele este zidit.
Deci, dacă El este Singurul Născut, așa cum este cu siguranță, atunci trebuie interpretat „întâiul născut”, dar dacă El este întâiul născut, El nu va fi Singurul Născut.
Căci nu este posibil ca El să fie atât Unul-Născut, cât și Întâiul Născut, dacă unul nu este menționat în altă parte și celălalt în altă parte. Adică, El este Unul-Născut datorită nașterii Sale din Tatăl, așa cum s-a spus, și Întâiul Născut datorită coborârii Sale la

susții că, dacă le spui corect despre Cuvânt, cea despre Unul-Născut este mai degrabă o expresie, căci nu există alt Cuvânt sau altă înțelepciune, decât acest singur Fiu adevărat al Tatălui.
Și căci, așa cum s-a spus mai înainte, nu după vreo cauză împletită, ci într-un mod separat, se spune despre El, Unul-Născut Fiu care este în sânul Tatălui; și întâiul născut, are din nou cauza împletită a creației, pe care a introdus-o Pavel, zicând: Căci în El s-au făcut toate lucrurile. Și dacă toate lucrurile s-au făcut în El, atunci altul este dintre lucrurile făcute, și El nu este un lucru făcut, ci Creatorul lucrurilor făcute.
De aceea, El nu a fost numit întâiul născut din Tatăl, ci pentru că creația a fost făcută în El. Și, după cum înainte de creație El era Fiul, prin care creația a fost făcută, tot așa, înainte de a fi numit întâiul născut din toată creația, Cuvântul nu era nimic pentru Dumnezeu, iar Cuvântul era Dumnezeu.

Dar chiar și aceasta, cei necredincioși, neînțelegând, ajung să spună: „Dacă El este întâiul născut din toată făptura, și El este din făptură".
Proști!
Dacă într-adevăr El este întâiul născut al întregii creații, atunci El este un altul din toată creația. Căci nu se spune „El este întâiul născut al celorlalte făpturi" ca să nu fie socotit ca fiind unul dintre făpturi, ci ca să fie scris despre toată creația, ca să fie un altul din creație.
Fiul Ruben nu este spus a fi primul născut

creaturi și a fraternizării Sale cu cei mulți.
Prin urmare, dacă aceste două afirmații se contrazic, s-ar putea spune pe bună dreptate că idiomul Unul-Născut prevalează mai degrabă asupra Logosului, deoarece nu există un alt Logos sau o altă Înțelepciune, ci numai El este adevăratul Fiu al Tatălui.
Și într-adevăr, așa cum s-a spus în pasajele anterioare, cuvântul „singurul născut, care este în sânul Tatălui" nu este spus ca fiind legat de vreo cauză, ci independent (Ioan 1:18). Și întâiul născut este din nou legat de cauza creației, pe care Pavel a menționat-o când a spus: „căci prin El toate lucrurile au fost create" (Coloseni 1:16). Dar dacă toate făpturile au fost create prin El, El este diferit de făpturi și nu este o făptură, ci creatorul făpturilor.
De aceea, El nu a fost numit întâiul născut pentru că a fost născut din Tatăl, ci pentru că creația a fost creată prin El. Și, așa cum înainte de creație El era Fiul prin care a fost făcută creația, tot așa, înainte de a fi numit întâiul născut din toată creația, El era și Cuvântul care era cu Dumnezeu, iar Cuvântul era Dumnezeu.

Dar pentru că nici blasfemiatorii nu au înțeles aceasta, umblă zicând: „Dacă el este întâiul născut din toată făptura, este evident că și el este din făptură."
Proști!
Dacă El este întâiul născut din toată creația, atunci El este diferit de toată creația. Căci El nu a spus că El este întâiul născut dintre celelalte făpturi, ca să nu se creadă că El este ca una dintre făpturi, ci El are o scriere, despre toată creația, ca să arate că El este diferit de creație.

dintre toți copiii lui Iacov, ci dintre Iacov și frații săi, astfel încât nu sunt considerați alții decât copiii lui Iacov. Dar nici despre acest Domn, Apostolul n-a spus: „Că El să fie întâiul născut dintre toți", ca să nu se creadă că poartă alt trup decât al nostru, ci că este asemenea multor frați prin asemănarea trupului. Dacă și Cuvântul era în mijlocul făpturilor, Scriptura a spus despre El că este întâiul născut dintre toate făpturile; dar acum, când sfinții spun că El este întâiul născut dintre toate făpturile, se arată că un altul este diferit de toată făptura, și nu o făptură, Fiul lui Dumnezeu. Căci dacă El este o făptură, El este și Însuși Însuși Însuși Însuși. Cum se poate, o, marțieni, să fie atât primul în sine, cât și al doilea? Atunci, dacă este o creație și toată creația a fost făcută prin ea și a fost compusă în ea, cum poate ea să compună și creația și să fie una dintre cele compuse în ea?

Și în această aparentă invenție a lor, ei sunt testați împotriva adevărului, că El a fost numit Cel întâi născut dintre mulți frați datorită înrudirii Sale cu trupul; și Cel întâi născut din morți, datorită Lui și cu El învierea morților;
și întâiul născut din toată făptura, prin dragostea Tatălui, prin care nu numai că au fost făcute toate lucrurile în Cuvântul Său, ci și această făptură, despre care Apostolul a spus: „După ce au primit descoperirea fiilor lui Dumnezeu, vor fi eliberați de robia stricăciunii, întru libertatea slavei fiilor lui Dumnezeu".

Prin urmare, Ruben nu a fost numit întâiul născut dintre toți copiii lui Iacov, ci dintre Iacov însuși și frații săi, astfel încât să nu fie considerat altcineva și să nu aparțină copiilor lui Iacov (Gen. 35:23).
Însă nici despre Domnul Însuși, apostolul nu a spus: „ca să devină întâiul născut dintre toți", ca să nu se creadă că a purtat un trup străin de al nostru, ci a spus: „întâiul născut dintre mai mulți frați" (Romani 8:29), din cauza asemănării trupului.
Dacă, așadar, Cuvântul ar fi fost una dintre creaturi, Scriptura ar fi spus și despre El că este întâiul născut al celorlalte creaturi. Dar acum, când sfinții spun că El este întâiul născut al întregii creații, se dovedește exact contrariul, că El este diferit de toată creația și că Fiul lui Dumnezeu nu este o creatură. Căci dacă este o creatură, El Însuși va fi întâiul născut al Sieși.
Cum poate atunci, marțieni, să fie atât primul dintre ele însuși, cât și al doilea după el însuși? Căci, dacă este o creatură și toată creația a fost creată de el și constituită de el, cum poate el să creeze creația și, în același timp, să fie unul dintre cei care au fost creați de el și au constituit creația?

Și întrucât acest fel de născocire a lor pare nelalocul lui, ei sunt testați de adevărul că el a fost numit întâiul născut dintre mai mulți frați, din cauza rudeniei trupești, și a fost numit și întâiul născut dintre morți, pentru că învierea morților a avut loc prin el și după el.
Și Cel întâi născut din toată făptura a fost chemat din cauza iubirii Tatălui, pentru care nu numai că toate lucrurile au fost create prin Cuvântul Său, ci și pentru că această creație, despre care apostolul a spus că așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu

Și astfel, fiind eliberat de ea, Domnul este cu ea și cu toți cei care sunt zămisliți, adică, spunând mai întâi, rămâne cu el, ca și cum ar fi fost atașat de la un început al Cuvântului.

(Romani 8, 19), „va fi izbăvită într-o zi de robia stricăciunii, ca să intre în slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu” (Romani 8, 21).
În felul acesta, așadar, prin eliberarea creației, Domnul va fi și el întâiul ei născut împreună cu toți cei adoptați, astfel încât, fiind chemați primii, cei care vor urma vor rămâne legați de Cuvânt, ca după un început.